

METSÄSEKTORIN KEHITYSSTRATEGIA VUOTEEN 2020

(Käännös strategian keskeisestä sisällöstä)

Taustaa

Strategia on hyväksytty Venäjän kauppaja- ja teollisuusministeriön sekä maatalousministeriön yhteisellä määräyksellä 31.10.2008.

Strategian avulla pyritään vastaamaan tehostetusti erityisesti seuraaviin metsäsektorin ongelmiin: metsävarantojen arvioinnin epätarkkuus, metsänkäytön heikko valvonta, metsänhoitotoimenpiteiden riittämättömyys ja metsäsektorin työvoiman heikko koulutustaso.

Metsäteollisuuden osalta strategia pyrkii ennen kaikkea edistämään puuraaka-aineen mekaanisen ja kemiallisen jatkojalostusteollisuuden sekä energiateollisuuden kotimaista kehitystä.

Strategian yleiset päämäärät ovat seuraavat:

- Kestävyyden periaatteen omaksuminen metsähallinnossa
- Pyrkimys vastata Venäjän sisäiseen kysyntään kotimaisella, korkealaatuisella ja kilpailukykyisellä metsäteollisuuden tuotannolla
- Pienentää ulkomaisen tuontitavaran osuutta Venäjän markkinoilla (importozamezhanie)
- Metsäsektorin merkityksen kasvattaminen alueiden sosiaalis-taloudellisessa kehityksessä
- Ekologisuus metsäteollisuudessa

Metsäsektorin kehitysskenaariot

Strategiassa esitellään kaksi vaihtoehtoista skenaariota metsäsektorin kehitykselle; inertioskenaario ja innovaatiooskenaario.

Inertioskenaario perustuu ajatukseen siitä, että metsäsektorin sosiaalis-ekonomisen kehityksen tendenssit säilytetään ennallaan. Skenaariossa etusijan saa sahaus- ja levyteollisuuden kehittäminen. Sellu- ja paperiteollisuuden osalta kehitys tapahtuu toimivien kombinaattien tuotannon modernisoinnin kautta. Metsänuudistusta, suojelua ja hoitoa edistetään olemassa olevan metsälainsäädännön puitteissa.

Innovaatiooskenaario perustuu valtionhallinnon tekemiin, tarkoitushakuisiin toimenpiteisiin metsäsektorin uudistamiseksi. Näihin toimenpiteisiin kuuluvat:

- Talouden maksimaalinen kehitys vuoteen 2020 mennessä (Talouskehitysministeriö)
- Investointitoiminnan edistäminen, erityisesti sellu- ja paperiteollisuuden uusrakentaminen
- Toiminnassa olevien tuotantolaitosten laajamittakaavainen modernisaatio
- Innovaatioaktiivisuuden kehittäminen
- Valtion metsäpolitiikan ja metsähallinnon kehittäminen, metsänkäytön tehostaminen, metsänsuojelun edistäminen
- Kotimaisen metsäkoneteollisuuden uudistaminen

Skenaarioon sisältyy metsäteollisuuden tuotantoportaan uudistuminen, jossa johtavana ajatuksena on tuotantolaitosten monipuolisuuden ja suuren koon suosiminen. Puurakentaminen, erityisesti pientalorakentaminen puusta, kuuluu skenaarion avainalueisiin.

Metsäsektorin kehittämisen alueelliset prioriteetit

Venäjän puunjalostusteollisuus on nykyisin keskittynyt Euroopan puoleiselle alueelle, josta painopistettä pyritään strategian puitteissa jakamaan tasaisemmin, ajatuksena vähentää maan sisäisiä puutavarakuljetuksia ja pyrkiä tehostamaan metsävarojen hyödyntämistä aikaisemmin vajaakäytössä olleilla alueilla. Siperian ja Kauko-Idän alueet pyritään nostamaan entistä tärkeämpään asemaan erityisesti puun jatkojalostuksen osalta. Krasnojarskin, Habarovskin, Tomskin, Tsitan ja Amurin alueille on tarkoitus rakentaa suuria jalostuslaitoksia. Jokaiselle federaatiopiirille on luotu metsäteollisuustuotannon, puutavarankäytön, tuonnin ja viennin taseet. Strategiassa on esitelty myös metsäkompleksin tärkeimmät kasvukohteet alueittain.

Investointien rahoitus

Innovaatioskenaarion osalta arvioitu investointitarve vuosille 2008 - 2020 on kokonaisuudessaan 673 miljardia ruplaa ja inertioskenaarion osalta 673 miljardia ruplaa. Molempien skenaarioiden osalta suhteellinen investointitarve arvioidaan suurimmaksi sellu- ja paperiteollisuudessa (noin 40 % skenaarion investointitarpeesta). Puulevyteollisuuden osalta suhteellinen investointitarve on inertioskenaarion osalta 33 % ja innovaatioskenaarion 17 %. Skenaarioiden välinen ero kompensoituu metsätalouden investoinneissa, joiden osuus on inertioskenaariossa 3 % ja innovaatioskenaariossa 22 %. Huonekaluteollisuuden (noin 5 %), sahaustoiminnan (4-7 %) ja puunkorjuun (11 %) osalta skenaarioiden suhteelliset investoinnit ovat suunnilleen yhtä suuret.

Kuntien osuus investointien rahoituksessa on molemmissa skenaarioissa noin 1 % ja subjektien noin 14 %. Federaation rahoituksen osuus on inertioskenaarion osalta 15,0 ja innovaatioskenaarion 29,4 %. Loput investointien rahoitustarpeesta täytetään yksityisvaroista, esimerkiksi yritysten omista varoista ja pankkilainojen sekä investointisäätiöiden tuen turvin. Strategisesti tärkeiden investointien onnistumista edesautetaan valtion toimesta antamalla investoinnille hallituksen asetuksen numero 419 (30.7.2007) prioriteetti-investoinnin status.

Arvio strategian tuottamista tuloksista

Strategia perustuu metsien kestävään käyttöön ja pyrkii säilyttämään niiden ekologisen potentiaalin. Strategian toteutuksen myötä puuraaka-aineen käyttö tehostuu mekaanista ja kemiallista jatkojalostusta sekä energiateollisuutta kehittämällä, aikaansaaden synergisiä etuja. Puunkorjuumäärän kasvattaminen edesauttaa paperiteollisuuden kehitystä, mikä puolestaan mahdollistaa entistä suuremman innovaatioasteen, materiaalikustannusten laskun ja vähäarvoisen puutavaran sekä jätepuun käytön haketuotannossa, edesauttaen siten myös biopolitoainetuotannon kehitystä.

Innovaatioskenaarion mukaan puunkorjuumäärän ennustettu kasvu strategiakaudella (2008 - 2020) on 40 %. Avohakkuiden määrä kasvaa strategian ennusteen mukaan 32 % ja metsänuudistamisen ala 19 %.

Strategian kehitysennohjeen mukaan kotimaisen sellun hyödyntäminen Venäjän sisäisillä markkinoilla kasvaisi viisinkertaiseksi, paperin ja kartongin nelinkertaiseksi, puulevyjen yli kaksinkertaiseksi ja sahatavaran noin viisinkertaiseksi. Kotimaisen tuotannon tehostamisen myötä tuontitavaran osuus Venäjän markkinoilla putoaisi paperin ja kartongin osalta alle puoleen, puulevyjen osalta alle kuudesosaan ja huonekaluteollisuuden osalta noin neljännesosaan vuoden 2007 tasosta.